

HelseOmsorg21-rådet, referat møte 4/2024

Dato

Tirsdag 27. november 2024
KL. 10 - 15

Sted

Forskningsrådets lokaler
Drammensveien 288

Til stede

Per Morten Sandset, Universitetet i Oslo
Arild Kristensen, Norwegian Smart Care Cluster
Bjørn Egil Vikse, Helse Vest
Guri Rørtveit, Folkehelseinstituttet
Ingrid Stenstadvold Ross, Kreftforeningen (deltok på sak 44/4/2024)
Leif Rune Skymoene, Legemiddelindustriforeningen
Lilly Ann Elvestad, Funksjonshemmedes fellesorganisasjon
Magne Nicolaisen, Tromsø kommune
Mari Trommald, Kommunesektorens organisasjon
Marte Kvittum Tangen, Norsk forening for allmennmedisin
Per Olav Østbyhaug, St. Olavs hospital
Pia Cecilie Bing-Jonsson, Universitetet i Sørøst-Norge
Tarje Bjørgum, Abelia
Øivind Enger, Sarsia

Observatører:

Hjørdis Sandborg Møller, HOD, deler av møtet
Sveinung Tornås, Hdir
Jan Arild Lyngstad, Hdir

Forfall

Esperanza Diaz, Universitetet i Bergen
Toril Hernes, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

**Til stede fra
Sekretariatet/
Forskningsrådet**

Henrietta Blankson, spesialrådgiver
Tine Thorbjørnsen, spesialrådgiver
Line Tangerås, seniorrådgiver
Didrik Villard, rådgiver
Ole Johan Borge, avdelingsdirektør

Sak 40/4/24**Godkjenning av innkalling og saksliste**

En sak om dansk og svensk strategi for livsvitenskap ble meldt inn til eventuelt.

Vedtak

*Innkalling og saksliste godkjennes.***Sak 41/4/24****Spørsmål om habilitet**

Inhabilitet ble vurdert for sakene på dagens møte. Det er flere av rådsmedlemmene som har særinteresser knyttet til saker på agendaen, men ikke i en form som medfører inhabilitet.

Vedtak

*Det er ikke knyttet inhabilitet til sakene på rådsmøtet.***Sak 42/4/24****Godkjenning av referat fra møtet 3/2024**

Vedtak

*Referatet godkjennes.***Sak 43/4/24****Orienteringer**

Det ble orientert om følgende:

- Innspill og kronikker ferdigstilt etter siste rådsmøte
- Oppfølging av veikart for helsenæring og eksportsatsingen på helseindustri, herunder møter i eksportstyret, topplederforum og landslagssamling som Innovasjon Norge har invitert et 30-talls helsebedrifter til.
- Data fra Allmennmedisinsk forskningsfond er publisert i HelseOmsorg21-monitoren.
- Vellykket markering av at HelseOmsorg21-strategien er ti år.

Vedtak

*Tas til orientering.***Sak 44/4/24****Rådets kommunikasjonsplan**

Rådets kommunikasjonsarbeid ble diskutert med utgangspunkt i rådets kommunikasjonsplan. Det ble understreket at kommunikasjonsplanen må støtte opp under rådets strategiske arbeid. Det ble også påpekt at planen bør være mer konkret og ha et tydelig ambisjonsnivå. Kommunikasjonen må tilpasses til de aktuelle målgruppene for de forskjellige sakene.

Skal rådet og sakene rådet jobber med bli tydeligere, bør rådet være på sosiale medier. LinkedIn ble trukket frem som foretrukket kanal. Det

ble bestemt å lage en LinkedIn-strategi hvor det blant annet settes målbare mål for rekkevidde og frekvens.

Rådsmedlemmene Leif Rune Skymoene, Ingrid Stenstadvold Ross og Guri Rørtveit vil bidra i arbeidet med oppdatering av kommunikasjonsplanen og utarbeidelse av LinkedIn-strategi.

Rådet og HelseOmsorg21-monitoren vil fortsatt bruke hver sine kommunikasjonskanaler.

Vedtak

Rådet ber sekretariatet følge opp saken i tråd med diskusjonen på møtet.

Sak 45/4/24

Ny innpakking av HO21-strategien

Oppdatert «innpakking» av HO21-strategien ble diskutert. Oppsettet og den visuelle innrammingen ble godt mottatt. Rådet ber om at det også lages underpunkter for det tverrgående området om grensesprengende forskning. Rådet etterspurte også en ingress som tydeliggjør omstillingsbehovet og at det haster. I tillegg bør innpakkingen omfatte noe mer om humankapital, beredskap, digitalisering av tjenestene, kunstig intelligens og helsenæringens konkurransekraft. Videre bør sivil sektor komme tydeligere frem, det bør også arbeid knyttet til reduksjon av sosial ulikhet i helse. Forebygging og mestring bør ikke være begrenset til folkehelsearbeidet.

Vedtak

Rådet ber sekretariatet om å følge opp saken i tråd med diskusjonene på møtet.

Arbeidsgruppen bestående av Guri Rørtveit, Arild Kristensen, Toril Hernes og Ingrid Stenstadvold Ross gis mandat til å ferdigstille den nye innpakkingen basert på innspillene i møtet.

Sak 46/4/24

Handlingsplan for rådet

Rådsmedlemmene var overordnet fornøyd med den fremlagte handlingsplanen. Enkelte punkter bør likevel reformuleres noe for å spisse planen ytterligere. En arbeidsgruppe vil arbeide med det sammen med sekretariatet. Planen blir deretter forelagt rådet.

Vedtak

Rådet ber sekretariatet om å følge opp saken i tråd med diskusjonene på møtet.

Arbeidsgruppen bestående av Lilly Ann Elvestad, Leif Rune Skymoene, Pia Cecilie Bing-Jonsson og Mari Trommald gis mandat til å ferdigstille handlingsplanen basert på innspillene i møtet.

Sak 47/4/24**Plan for oppfølging av meldinger og strategier**

Oversikten over kjente, eksisterende og kommende meldinger, NOU-er og strategier ble gjennomgått.

Rådet var enige i at oppføringer der rådet tidligere ikke har hatt noen involvering, blir fjernet fra listen. Rådet foreslo i tillegg at det legges på fargekoder, gult der hvor rådet ikke ennå har tatt stilling til involvering og grønt der rådet ønsker å involvere seg.

Vedtak

*Oversikten oppdateres med innspillene som kom på møtet.***Sak 48/4/24****Forslag til endringer i helseforskningsloven og tilstøtende regelverk**

Rådet var generelt positiv til forslagene til endringene, og ser at forslagene vil bidra til en forenkling. Det er imidlertid noen utfordringer med forslagene om samtykkebestemmelsene. Det ble fremhevet at god brukerrepresentasjon er viktig i utvalget som skal se på brede samtykker.

Det ble videre stilt spørsmål om hvordan multisenterstudier skal operasjonaliseres, med alle sykehusene som skal gjøre en egenvurdering. Et felles personvernombud og hvordan man skal balansere personvern mot institusjonens ansvar ble problematisert. Det ble videre påpekt behov for støtte og veiledere, spesielt innen legemiddelutprøving. Ressursbehov bør identifiseres.

Endringene som gjøres må ikke hindre konkurransedyktige studier. Det ble også understreket at det må være samsvar mellom forskjellig lovverk og Helsinkideklarasjonen.

Rådsmedlemmene ble bedt om å sende skriftlige innspill til sekretariatet i tråd med diskusjonen på møtet. Det tas sikte på at medlemmene får et utkast til høringsuttalelsen til kommentering i midten av desember. Rådsleder vil godkjenne den endelige uttalelsen slik at den kan sendes innen fristen 6. januar 2025.

Vedtak

*Høringsuttalelsen ferdigstilles i tråd med diskusjonene på møtet.***Sak 49/4/24****Forslag til endringer i Lov om folkehelsearbeid**

Saksfremlegget er et godt utgangspunkt for en uttalelse. Det ble påpekt at plikt til å drive forskning i spesialisthelsetjenesten har vært helt avgjørende for forskningsaktiviteten der. Det er derfor positivt at også kommunene får en plikt til å medvirke til og tilrettelegge for forskning. Det er imidlertid en forutsetning at kommunene økonomisk settes i stand til å bidra til forskning. Det ble videre påpekt at ikke alle

kommuner nødvendigvis skal drive med forskning, men at samarbeid med forskningsinstitusjoner er viktig.

Rådsmedlemmene ble bedt om å sende skriftlige innspill til sekretariatet i tråd med diskusjonen på møtet. Det tas sikte på at medlemmene får et utkast til høringsuttalelsen til kommentering i midten av desember. Rådsleder vil godkjenne den endelige uttalelsen slik at den kan sendes innen fristen 18. januar 2025.

Vedtak

Høringsuttalelsen ferdigstilles i tråd med diskusjonene på møtet.

Sak 50/4/24**NOU: 2024: 12 Med lov skal data deles**

Prinsipper og utfordringer knyttet til datadeling i offentlig sektor, spesielt innen helse, ble diskutert. Det ble stilt spørsmål ved om utvalget har gått langt nok i sine vurderinger. Samtidig ble sikkerhetsmessige hensyn fremhevet og at det er behov for å utvikle rutiner for å redusere sårbarheten. Videre ble det diskutert betydningen av datadeling for innovasjon og næringsutvikling. Det ble også nevnt at det er flaskehals rundt lovene som regulerer datadeling, og at det er viktig å holde trykket oppe for å finne løsninger på disse utfordringene.

Rådsmedlemmene ble bedt om å sende skriftlige innspill til sekretariatet i tråd med diskusjonen på møtet. Det kan bli aktuelt med en kort konsultasjonsrunde hos medlemmene før rådsleder godkjenner den endelige uttalelsen innen fristen 9. desember 2024.

Vedtak

Høringsuttalelsen ferdigstilles i tråd med diskusjonene på møtet.

Sak 51/4/24**Økt tilgang til og bruk av helsedata**

Det er ønskelig å arrangere et sidemøte under Livsvitenskapskonferansen 2025; *Helsedata – fra tilgang til verdiskapning og grensesprengende forskning*. Målet med sidemøtet er å diskutere hvordan utfordringene knyttet til tilgang og bruk av helsedata kan løses i fellesskap.

Et sonderingsmøte med de ansvarlige for konferansen skal holdes 3. desember. Per Morten Sandset møter for rådet.

Rådet understreket viktigheten av å ha sentrale aktører innenfor helsedata til stede på sidemøtet. Det er naturlig at rådets arbeid med å identifisere flaskehals blir fulgt opp, eksempelvis knyttet til lovarbeid.

Vedtak

Rådet ber sekretariatet følge opp saken i tråd med diskusjonene på møtet.

Sak 38/3/24

Eventuelt

Leif Rune presenterte den danske (versjon 3) og den svenske (versjon 2) livsvitenskapsstrategien, med hovedvekt på den danske som er mest konkret. Presentasjonen er vedlagt referatet.

Det ble påpekt at det norske veikartet kun representerer et ambisjonsnivå, mens en strategi er en naturlig videreføring av veikartet. Det er naturlig for rådet å følge opp dette på et senere møte og å ta en rolle som pådriver for en norsk livsvitenskapsstrategi/helseindustristrategi.

Vedtak

Rådet tar saken til orientering.

Sak 39/3/24

Evaluering av møtet

Vedtak

Intet.